

Наш генетичний код — фармація!

Тетяна Закидальська

Історія про те, як спільна професія робить родинні зв'язки ще міцнішими

ОДНА СІМ'Я — ЧЕТВЕРО ПРОВІЗОРІВ

Матір, батько, донька і зять. Тетяна Віталіївна, Сергій Олексійович, Наталія і Максим. Одна сім'я — четверо провізорів. Одна сім'я — четверо випускників одного навчального закладу (нині Національного фармацевтичного

університету в м. Харків). Тепер, на жаль, їх троє, бо Сергій Олексійович помер через важку хворобу 9 років тому...

Донька Наталія закінчила НФаУ у 2007 р. Зять Максим за першою освітою помічник стоматолога, а другу — вищу фармацевтичну — також здобув у рідній вже для цієї родини альма-матер.

Тетяна Віталіївна та Наталія працюють разом — у чернігівській аптеці № 180, Максим — торговим представником фармацевтичної компанії «КусумФарм».

ПЕРЕКОНЛИВА ПЕРЕМОГА МАМИ, ХІМІЇ ТА ФАРМАЦІЇ

Тетяна Віталіївна народилася на Рівненщині у вчительській сім'ї переселенців з Холмщини, етнічної території, яка нині перебуває у складі Польщі. Мама була хіміком, а тато — фізиком. А щоб дівчині навчання давалося легко з усіх дисциплін, то мама з татом постійно «воювали» за те, щоб участь в олімпіадах дитина брала саме з їхніх предметів. Відтак, перемогла рішуча наполегливість мами і хімія, оскільки батько, який свого часу студював науки у польській гімназії, виявився поступливішим і більш толерантним, справжнісіньким інтелігентом.

Відтоді для школярки Тані хімія стала пріоритетним уроком, а фармація — породею мами, до якої вона вирішила прислухатися. Хоча сама мріяла про інше — дівчину вабила океанологія, але, розуміючи, що стан здоров'я не дозволить мрії здійснитися, свідомо пристала на пропозицію матері. «Золота» медаль у школі та «червоний» диплом в інституті підтвердили правильність обраного шляху у фармацію, який триває вже 35 років.

— З Сергієм ми познайомилися, коли були студентами

Харківського державного фармацевтичного інституту в 1978–1983 рр., — розповідає Тетяна Віталіївна Закидальська, директор ТОВ «Аптека № 180» (м. Чернігів). — Спочатку були в різних групах, оскільки у ті часи дівчата і хлопці навчалися окремо, потім, після переформатування, опинилися в одній.

Фармацевтична школа Харкова славилася на всю Україну. Ми мали чудових викладачів та відмінну матеріально-технічну базу. Нас навчали так, щоб випускник міг працювати провізором-аналітиком,

провізором-рецептарем, знався на технології виготовлення внутрішньоаптечних заготовок, був провізором-організатором. На кафедрі технології лікарських засобів ми практично навчилися виготовляти абсолютно всі лікарські форми. Тому тодішні випускники були спеціалістами, які без адаптації чи додаткової підготовки могли працювати на будь-якій посаді в аптеці.

Чи можна таке сказати про сьогоденних випускників? Навряд чи, адже їх готують переважно для відпуску готових лікарських форм, а функція виготовлення для провізорського персоналу фактично втрачена. Студенти, які приходять на практику в нашу аптеку, не володіють навичками виготовлення ЛЗ. І фармацевти, фахівці середньої ланки також дуже далекі від аптечного виготовлення. Тож якщо зараз наша держава і повернеться до екстериторальної рецептури (як це прийнято в усьому цивілізованому світі), знайти фахівців буде складно.

ЦІКАВО ШУКАТИ РІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ

— Мені завжди подобалася моя професія, бо я люблю працювати з людьми, — каже Тетяна Закидальська. — Мені цікаво шукати рішення будь-якої проблеми, яка пов'язана зі здоров'ям людини. Я це відчуваю десь на підсвідомому рівні, але не як екстрасенс, а як спеціаліст із фармації.

Отримавши диплом, за направленням приїхала до Чернігова на роботу в центральну районну лікарню № 2 Деснянського району, найбільшого району в місті зі славними традиціями, на посаду старшого провізора. Завідувач цієї аптеки Антоніна Ливун була достатньо жорстким керівником, і поставила мене не на очіку-

У Національній З'їзд Фармацевтів України, м. Харків 28-30 вересня 2005 р.

вану посаду, а у рецептурний відділ, де треба було перевіряти дозування ЛЗ, які виготовлялися в аптеці, таксувати рецепти, контролювати роботу фармацевтів. Словом, пройти всі етапи роботи в аптеці починаючи з найнижчого. І лише опісля мене допустили до контролю за діяльністю аптек Деснянського району, які входили до структури центральної районної лікарні.

Сергія Олексійовича як молодого спеціаліста також скерували на посаду старшого провізора в одну з центральних районних лікарень Чернігівщини.

Через п'ять років Тетяні Закидальській довірили очолити аптеку № 54 у Деснянському районі, що підпорядковувалася центральній районній лікарні, і вона, 26-річна, була однією із наймолодших завідувачів аптек в регіоні.

За словами Тетяни Віталіївни, тепер у фармації змінилося все. Фармація занурилася у бізнес. Однак залишилися окремі аптеки і провізори, що зберігають добрі аптечні традиції. От і в аптеці № 180 дотримуються традиційних поглядів: ми як провізори через реалізацію ЛЗ допомагаємо пацієнту одужати з допомогою доброго слова та поради.

Аптеку № 180 мешканці Чернігова знають уже понад 50 років. До 2000 р. аптечний заклад здійснював виготовлення екстемпоральних ЛЗ у великих кількостях, тому його площа становила понад 500 м². Аптека, належно обладнана виробничим устаткуванням, повністю забезпечувала центральну районну лікарню, а також населення стерильними розчинами власного виробництва. Вона мала рецептурно-виробничий відділ, відділ запасів і відділ готових лікарських форм, де працювали понад 40 спеціалістів і допоміжного персоналу, на зміні — 5 фармацевтів, і всі були зайняті виготовленням. Така структура за часів СРСР була золотим аптечним стандартом. Нині через масове скорочення аптечного виробництва (у Чернігові зовсім не залишилося виробничих аптек) утримувати такі площі надто дорого та й недоцільно. Тому у 2000-х після приватизації площу аптеки зменшили, а зайві приміщення віддали у муніципальну власність.

Поза тим, аптечний заклад продовжує співпрацювати з центральною районною лікарнею: інформаційна робота серед лікарів, відпуск ЛЗ пільговим категоріям хворих, допомога працівникам ФАПів у селах.

— Мене не цікавлять винятково обсяги продажу як результат роботи аптеки і аптекарів, мене цікавить хворий, якому треба надати якісну фармацевтичну допомогу так, щоб у разі потреби він прийшов знову до нашої аптеки. Якщо до мене звертається людина, ми повністю обговорюємо її анамнез, відпускаємо безрецептурні ліки з фармацевтичним супроводом, — зазначає Тетяна Закидальська. — Рецептурні препарати без лікарських рецептів

не відпускаємо, хоча відвідувачі дуже неохоче йдуть до поліклінік. Можливо, із реформою первинної ланки надання медичної допомоги щось зміниться на краще, хоча, на прикладі своєї родини, я добре знаю, що таке сімейний лікар — це лікар, який вів кілька поколінь однієї сім'ї. Сподіваюся, що престиж сімейного лікаря зростатиме, а він, своєю чергою, потребуватиме справжньої інформаційної підтримки від фармацевтів. Наразі ж до виховання справжнього земського лікаря нам ще дуже і дуже далеко. Як, зрештою, і

до цивілізованих правил гри на фармацевтичному ринку України. Доки не затвердять ліцензійні умови, де чітко буде прописано нормативи пішохідної доступності та навантаження населення на одну аптеку, доти комерційні структури наввипередки відкриватимуть одну точку поряд з іншою. Для мене як спеціаліста це незрозуміло.

ЦЯ АПТЕКА ЖИВЕ У НАС В КВАРТИРІ!

Фармацевтичну долю Наталі визначив один випадок, який стався з нею в дитинстві. До Тетяни Віталіївни зателефонували зі школи і попросили приїхати, бо доньці раптом стало погано. Застала її вже у ліжку з медичною енциклопедією в руках. «Мамо, у мене набряк Квінке», — повідомила дитина. Тоді батьки зрозуміли, що в сім'ї буде ще один фармацевт. Не лікар, бо Наталя панічно боялася крові. До речі, Наталя і Максим — однокласники.

На переконання Тетяни Закидальської, в сім'ї повинні бути спільні інтереси. Вони з чоловіком добре розуміли одне одного, із зацікавленням обговорювали вдома робочі моменти, і це тільки зміцнювало їх стосунки. А Наталя по-дитячому коментувала батьківські розмови — ця аптека живе в нашій квартирі! Із задоволенням приходила на роботу до батьків, знала назви багатьох ліків.

У сім'ї Наталії та Максима Суслєвих підрастає двійко діточок (Тимур 10 років і Поліна — 4). Тетяна Закидальська навіть не сумнівається, що хтось з онуків обов'язково продовжить фармацевтичну династію. Бо любов до професії — це як генетичний код, що передається з покоління в покоління.

Лариса Дедишина